

Kdor (to) bere ...

Marko Stabej

marko.stabej@ff.uni-lj.si

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Portorož

20. 11. 2017

Kdo bere knjige?

Slovenci kot *bralna skupnost*

WSEM Slo

uenzom / Gnado / Wy / Wyl
host inu prauu Sposna
ne boshye / skusi Jev
susa Christusa
prossim.

L Vbi kerszhenio
ki / Jest sem / lete
stuke is suetiga
pisma (inu nih
islage vte peisu
ni shloshene) katere vsaki fastop
ni zhlouif / kir hozhe vnebu pryti
ima veiditi inu dershati / hrim
tudi to litanio inu ano pridigo /
vle te buquice / pustill prepisati
vnash iesig / Bogu nazhast inu
hdobrumu vsam mladim tar
preprostim ludem nashe deshes
le. Sakai is tih / se vsaki lahkis.

A iii

Natu vas sueiste brumme / Fatv
moshtre / Pridigarye / Shulma
stre / inu Scarishe / inu vsete kic
snayo brati / per sodnim dneui ov
pominam tar prossim / de vy V
cerqui / Vshuli / Soma inu kic
vkupe prydetre / te preproste vuzhio
te / lete stuke nashe praue kerszo
hanske vere / nim naprei berire to
nu puite vsag prasnif / de ti mlao
di tar stari ye bodo vmeili inu
proufastopili.

Primož Trubar, Katekizem 1550

Iz predloga Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti (2017):

Bralna pismenost je stalno razvijajoča se zmožnost posameznika in posameznice za razumevanje, kritično vrednotenje in uporabo pisnih informacij.

Ta zmožnost vključuje:

- razvite bralne veščine
- (kritično) razumevanje prebranega
- pojmovanja branja kot vrednote
- motiviranost za branje

Bralna pismenost je temelj vseh drugih pismenosti in je ključna za razvijanje posameznikovih in posamezničnih potencialov ter njuno uspešno sodelovanje v družbi

Bralna pismenost je eden izmed temeljev razvite jezikovne zmožnosti,

pripomore:

- k boljšemu obvladovanju maternega in drugih jezikov
- k večji jezikovni samozavesti
- k pripravljenosti posameznika za sprejemanje jezikovne in kulturne različnosti
- k učinkovitemu vključevanju v digitalizirano družbo

Bralna pismenost je tudi temelj nadaljnjega razvoja slovenske države in nacionalne identitete

Branje in jezikovna zmožnost

Raznovrstno branje je pravzaprav *nadgradnja* jezikovne zmožnosti

Branje s (kritičnim) *razumevanjem*

Bralne strategije

Obvladovanje in širjenje, bogatenje besedišča

Poznavanje in uporaba jezikovnih virov

[Predstavitveni portal spletnih jezikovnih virov za slovenščino](#)

[Center za jezikovne vire in tehnologije UL](#)

[Ditko – spletni jezikovni viri](#)

Bralna kultura:

“odnos posameznika in posameznica ter družbe do knjige in branja”

Raznovrstnost branja:

- tematska, žanrska
- jezikovna (večjezičnost, znotrajjezikovna pestrost)
- tehnična oblika (tisk, elektronsko, interaktivno)

Primer težave: kako?

<ul style="list-style-type: none">• Razvijati motivacijo za branje in tvorjenje strokovnih in znanstvenih besedil v slovenskem jeziku.	<ul style="list-style-type: none">• Študenti in študentke so motivirani za rabo slovenščine v svoji stroki.
<ul style="list-style-type: none">• Razvijati znanje strokovnega jezika in pozitivni odnos do njegove rabe.	<ul style="list-style-type: none">• Študenti in študentke obvladajo jezik svoje stroke (svojih strok) in znajo tvoriti tako specializirana kot poljudna strokovna besedila.